

У К Р А Ї Н А
Чернівецька міська рада
Управління освіти

вул. Героїв Майдану, 176, м. Чернівці, 58029 тел./факс (0372) 53-30-87,
E-mail: osvitacv@gmail.com. Код ЄДРПОУ №02147345

10.05.2023 № 06/01-39/882

Директорам закладів освіти
Чернівецької міської
територіальної громади

Про попередження виникнення
нещасних випадків і
надзвичайних ситуацій на водних
об'єктах у весняно - літній період

Для подальшого керівництва в роботі направляємо лист Департаменту освіти та науки обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) від 13.04.2023 № 01-34/874 щодо попередження виникнення нещасних випадків і надзвичайних ситуацій на водних об'єктах області у весняно-літній період.

Відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 10.04.2017 № 301 «Про затвердження Правил охорони життя людей на водних об'єктах України» та з метою запобігання загибелі людей на водних об'єктах області, безпечного відпочинку дітей Департамент освіти і науки обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) рекомендує директорам закладів освіти (дистанційно або за умови відновлення освітнього процесу відповідно до завдань):

- організувати проведення комплексу занять та відповідних інструктажів в установах та закладах освіти з доведення правил поведінки на воді та порядку надання домедичної допомоги потерпілим на воді, що додаються;
- залучати до проведення занять, бесід відповідних фахівців служби порятунку та медичних працівників;
- розмістити в закладах освіти стенди з інформаційними матеріалами щодо попередження нещасних випадків на воді, відповідно до Правил поведінки на водних об'єктах;
- упродовж квітня-травня на батьківських зборах у закладах дошкільної та загальної середньої освіти розглянути питання організації безпечного

ЧЕРНІВЕЦЬКА МІСЬКА РАДА
Управління освіти

06/01-39/882 від 10.05.2023

відпочинку дітей у прибережній зоні, на водних об'єктах області під час купального сезону літнього оздоровчого періоду;

Встановити, що купання дітей при відсутності рятувального поста заборонено.

Додаток на 6 арк.

Начальник Управління освіти

Ірина ТКАЧУК

Євгенія Корнейчук 534120

Підприємство «Спеціалізований центр надання медичної допомоги дітям» (СЦНМД) - це заклад, який надає медичну допомогу дітям з інтелектуальними порушеннями, порушеннями слуху та зору, фізичними порушеннями, порушеннями поведінки та емоційними порушеннями.

Цей заклад є складовою частиною системи надання медичної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями, порушеннями слуху та зору, фізичними порушеннями, порушеннями поведінки та емоційними порушеннями.

Відповідно до Закону України «Про реабілітацію фізично інвалідних громадян» (Закон України «Про реабілітацію фізично інвалідних громадян» від 13.04.2002 № 31-IV) право надання медичної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями, порушеннями слуху та зору, фізичними порушеннями, порушеннями поведінки та емоційними порушеннями належить державі.

Отже, це підприємство надає медичну допомогу дітям з інтелектуальними порушеннями, порушеннями слуху та зору, фізичними порушеннями, порушеннями поведінки та емоційними порушеннями.

Відповідно до Закону України «Про реабілітацію фізично інвалідних громадян» (Закон України «Про реабілітацію фізично інвалідних громадян» від 13.04.2002 № 31-IV) право надання медичної допомоги дітям з інтелектуальними порушеннями, порушеннями слуху та зору, фізичними порушеннями, порушеннями поведінки та емоційними порушеннями належить державі.

Отже, це підприємство надає медичну допомогу дітям з інтелектуальними порушеннями, порушеннями слуху та зору, фізичними порушеннями, порушеннями поведінки та емоційними порушеннями.

Правила поведінки на воді для дітей

Вода — чудодійний засіб оздоровлення організму. Найбільш приємний і корисний відпочинок влітку — відпочинок на воді. Однак, перебуваючи на водних об'єктах, завжди треба пам'ятати про безпеку.

Першою умовою безпечного відпочинку на воді є вміння плавати. Навчитись плавати потрібно кожному. Людина, яка добре плаває, відчуває себе на воді спокійно, упевнено, у випадку необхідності може надати допомогу товаришу, який потрапив в біду.

Навіть той, хто добре плаває, повинен постійно бути обережним, дисциплінованим і суворо дотримуватись правил поведінки на воді. Знання та виконання правил поведінки на воді є запорукою безпеки життя, а також отримання задоволення від відпочинку.

В першу чергу слід попередити дітей, що:

- купатися у водоймах закритого типу, де немає облаштованих пляжів і рятувальників, заборонено;
- наближатися близько до води і заходити в неї можна тільки під наглядом дорослих;
- в тих місцях, де поблизу знаходиться вивіска про заборону купання, купатися не варто, так як це може призвести до сумних наслідків;
- запливати за буйки, навіть якщо дорослі знаходяться поблизу, не потрібно;
- слід бути акуратним у воді і не плавати на глибині, понад росту дитини;
- в малознайомих місцях пірнати також суворо забороняється, так як це може призвести до травм;
- суворо дотримуватись правил поведінки під час купання і катання на плавзасобах;
- організувати постійний контроль за дітьми у воді з боку дорослих.

Правила поведінки для дітей

1. Купання дозволяється в спеціально обладнаних місцях, визначених місцевими органами виконавчої влади, під наглядом дорослих (педагогів, керівників або батьків).
2. До купання допускаються групи дітей до 10 чоловік під наглядом одного відповідального, що вміє добре плавати і знає прийоми рятування на воді.
3. Біля місця купання має бути обладнаний медичний пункт, а в разі його відсутності купання має здійснюватись під наглядом медпрацівника.
4. Місця купання обладнуються рятувальними постами з рятувальними

засобами. Крім того, в місцях купання дітей ретельно перевіряється дно аварійно-рятувальними службами, про що складається акт перевірки, вимірюється температура води і повітря.

5. Діти допускаються до купання після огляду лікарем.

6. Роздягання та одягання дітей проводиться під наглядом організатора купання (одяг кожної дитини викладається у рядки окремими купами).

7. До і після купання проводиться перевірка наявності дітей, шляхом шиккування їх в ряд у відповідності до своїх куп одягу.

8. Відповідальний за купання повинен: нагадати дітям правила поведінки на воді до початку купання, увійти у воду першим (до дозволеної межі), а вийти останнім.

9. При особистому купанні дітей дорослі зобов'язані постійно спостерігати за дітьми, що купаються.

Як уникнути трагедій на воді

Щоб уникнути трагедій на воді, дотримуйтесь наступних вимог:

- не лізьте у воду в незнайомому для вас місці;
- уникайте води зі швидкою течією;
- у воду треба входити поволі, обережно, шукаючи дно ногою;
- купатися дозволяється там, де є рятувальні служби;
- особливо слідкуйте за дітьми: їхня поведінка у воді непередбачувана;
- утримуйтесь від далеких запливів: переохолодження — головна причина трагічних випадків;
- відпочивати безпечніше на воді у світлу частину доби;
- купатися дозволяється в спокійну безвітряну погоду за швидкості вітру до 10м/сек., температурі води – не нижчою за +18°C, повітря – не нижчою за +24°C;
- після прийняття їжі купатися можна не раніше, ніж через 1,5-2 години;
- заходити у воду необхідно повільно, дозволяючи тілу адаптуватися до зміни температури повітря та води;
- у воді варто знаходитися не більше 15 хвилин;
- після купання не рекомендується приймати сонячні ванни, краще відпочити в тіні;
- не рекомендується купатися біля крутих, стрімчастих і зарослих густою рослинністю берегів;
- перед тим, як стрибати у воду, перевірити безпечність дна й достатню глибину водоймища;
- пірнати можна лише там, де є для цього достатня глибина, прозора вода, рівне дно;
- кататися на човні (малому плавзасобі) дозволяється тільки після отримання дозволу та реєстрації в чергового по човновій станції;
- спонтанно пірнати і хапати когось за руки і ноги, так як це може призвести до нещасного випадку і нанесення численних травм;

- купатися на плавзасобах в разі їх пошкодження, наявності шторму і хвиль, при сильному вітрі і дощі;
- купатися в спекотні дні без головних уборів, це може привести до сонячного удару;
- під час купання не робіть зайвих рухів, не тримайте свої м'язи в постійному напруженні, не змагайтеся у швидкості просування на воді, не порушуйте ритму дихання, не перевтомлюйте себе, не беріть участі у великих запливах без дозволу лікаря й необхідних тренувань.

Порядок дій у випадку нещастя

Той, хто добре вміє плавати, у першу чергу повинен допомогти тому, хто не вміє плавати, підтримувати його на плаву.

Рятувати треба спочатку одного потопуючого, потім іншого; рятувати вплав одночасно кількох людей неможливо.

Причиною загибелі людей на воді можуть бути вири, що затягують навіть досвідчених плавців; підводні плини, які паралізують волю людини, яка пливе; водорості, що сковують рух плавця.

У швидкій річці можна потрапити в сильну течію. Вона підхоплює плавця й починає безладно нести. Непосильна боротьба з течією може вкінцець виснажити сили плавця. Тому розсудливіше плисти за течією, періодично відпочиваючи на спині, повільно наближаючись до берега.

У випадку, якщо плавець опинився у воді під час шторму, він не зможе вийти з води. У таких випадках необхідно обрати найбільш сильну попутну хвилю, наблизитися на ній до берега і вибігти на нього. Якщо це не вдається зробити, необхідно схопитися за водорості чи прибережне каміння і всіма силами утриматися, упираючись пальцями ніг до того часу, поки не спаде хвиля, потім зіскочити й вибігти за межу прибою.

Якщо ви потрапили у вир, наберіть якнайбільше повітря, занурюйтесь у воду і, зробивши сильний ривок убік за течією, спливайте на поверхню.

Від переохолодження або різкого переходу з зони теплої води в зону холодної з'являються судоми, що зводять руки і ноги. Головне – не розгубіться! Треба негайно перемінити стиль плавання, найкраще лягти на спину й плисти до берега. Намагайтеся утриматися на поверхні води й кличте на допомогу.

Плавець, який заплутався у водоростях, не повинен робити різких рухів і ривків, інакше петлі рослин затягнуться ще щільніше. Необхідно лягти на спину і спробувати м'якими, спокійними рухами виплисти в бік, звідкіля приплив. Якщо це не допоможе, потрібно підтягти ноги, обережно звільнитися від рослин руками.

Надання домедичної допомоги постраждалим на воді.

Серед станів з боку здоров'я людини, які потребують домедичної допомоги, найбільш часто при нещасних випадках на воді трапляються переохолодження й утоплення.

У разі загального переохолодження необхідно провести заходи, які відвертають можливість подальшого переохолодження. Мокрий одяг знімають, а постраждалого загортають у ковдру, можна зробити декілька активних фізичних вправ. Не слід давати алкоголь, через те що він підвищує потребу в кисні і може спровокувати виникнення судом. При виникненні локального переохолодження або відмороження невідкладна допомога полягає у відігріванні уражених холодом ділянок шкіри з метою відновлення кровообігу в цих зонах. Пропонується зігрівання тканин занурюванням уражених частин тіла у воду, підігріту до температури 30-40° С, на 15-20 хв. Після цього відморожену частину тіла слід висушити і накласти асептичну пов'язку, покрити теплим одягом. За неможливості зігрівання теплою водою, необхідно застосовувати розтирання уражених ділянок шкіри етиловим спиртом або горілкою, дотримуючись заходів безпеки, направлених на запобігання механічного ушкодження відшарованої шкіри та інфікування.

При утопленні

Необхідно якнайшвидше витягти постраждалого з води.

Рятувати потоплюючих доводиться, коли: потоплючий знаходиться на поверхні, тільки що зник під водою або пробув під водою декілька хвилин.

У цих випадках, перш ніж кинутися у воду, потрібно швидко оцінити становище й вибрати спосіб надання допомоги. Іноді, якщо випадок трапився біля берега, можна кинути з берега предмет, за який може вхопитися потоплючий: рятівний круг, дошку, мотузку тощо. Якщо поблизу є човен, необхідно використати його. До потоплючого слід підпливати таким чином, щоб він не бачив рятівника та не став чіплятися за нього.

До потоплючої людини підпливають ззаду, якщо це неможливо, то потрібно пірнути під потерпілого, захопити лівою (правою) рукою під коліно його правої (лівої) ноги, а долонею правої (лівої) руки сильно штовхнути ліве (праве) коліно спереду і повернути потоплючого до себе спиною.

В особи, яку взяли з поверхні води, частіше бувають психічні розлади, викликані страхом. Необхідно зняти з неї мокрий одяг, витерти тіло, дати 15-20 крапель настоянки валеріани чи крапель Зеленіна, заспокоїти та зігріти людину (вкутати й дати гарячого напою).

Якщо потоплючий знепритомнів (не реагує на звернення та легкі постукування по щоках), але збережені пульсація на сонній артерії та дихання, необхідно надати тілу постраждалого горизонтального положення з повернутою на бік головою, дати вдихнути через ніс випари нашатирного спирту, яким змочений шматок вати, та провести вищевказані заходи.

Пульс на сонних артеріях перевіряється на рівні щитовидного хряща по черзі з обох боків. Дослідження пульсу на променевої артерії не доцільне, оскільки його відсутність тут ще не свідчить про зупинку кровообігу. Ознаками зупинки дихання є відсутність рухів грудної клітки, руху повітря через ніс та рот.

У разі, якщо свідомості, пульсу на сонних артеріях немає, наявні ознаки

зупинки дихання, широкі зіниці, але немає трупних плям, задубіння тіла, необхідно якнайшвидше почати відновлення дихання та кровообігу.

По-перше, спробувати видалити воду з дихальних шляхів. Рідину з них можна частково вивести, трохи піднявши постраждалого за талію так, щоб верхня частина тулуба і голова провисали, або "перегнути" постраждалого через своє стегно при зігнутій в коліні нозі, одночасно натискуючи на його спину. Ці заходи необхідно проводити у виняткових випадках максимально швидко. Не слід пориватися до видалення всієї рідини або значної її частини, тому що це практично неможливо й потребує багато часу. На обстеження постраждалого, видалення рідини та підготовку до проведення штучної вентиляції легень є 4-5 хвилин, тому що потім відбудуться незворотні зміни в організмі.

Діяти треба швидко та послідовно:

1. Покладіть постраждалого на спину, на тверду поверхню.
2. Однією рукою відкрийте йому рота; пальцями іншої руки, загорнутими у серветку або носову хустинку, слід видалити з порожнини рота пісок, мул та інші чужорідні предмети.

3. Рукою, підкладеною під потилицю, максимально розігніть хребет у шийному відділі (це не потрібно робити, якщо є підозра на пошкодження цього відділу хребта), за підборіддя висуньте вперед нижню щелепу. Утримуючи її в такому положенні однією рукою, другою стисніть крила носа.

4. Наберіть повітря у свої легені, щільно охопіть відкритий рот пацієнта та зробіть пробне вдування повітря в його легені. Одночасно "краєм ока" контролюйте підймання грудної клітки, якщо воно є – продовжуйте. У випадку, якщо грудна клітка не підіймається або підіймається надчеревна ділянка, повторіть усе з пункту № 2. Якщо щелепи постраждалого щільно стиснуті або є пошкодження щелепи, язика, губ, проводять штучну вентиляцію не методом "рот у рот", а "рот у ніс", затискаючи при цьому не ніс, а рот. Кількість вдувань – 16-20 за хвилину.

5. Для зовнішнього масажу серця розташуйтеся з боку від хворого; основу долоні однієї кисті руки покладіть вздовж передньо-нижньої поверхні грудини, основу другої долоні - уперек першої, розігніть руки в ліктьових суглобах. Робіть ритмічні поштовхи всією масою тулуба, зміщуючи грудину в напрямку до хребта з частотою 80-100 рухів за хвилину. Ознакою правильності виконання закритого масажу серця є наявність пульсових поштовхів, які синхронні натискуванням на грудину, на сонних артеріях.

6. У випадку, коли рятувальник один, співвідношення кількості вдувань і натискувань на грудину 2:15, якщо рятувальників двоє – 1:5.7. Через кожні 2 хвилини серцево-легеневу реанімацію необхідно на декілька секунд припинити для перевірки пульсу на сонних артеріях.

Масаж серця та штучну вентиляцію легень необхідно проводити до відновлення дихання, пульсу, звуження зіниць, покращення кольору шкіри.

Масаж серця та штучну вентиляцію легень необхідно проводити до прибуття «Швидкої допомоги» або Рятувальної служби.

У будь-якому випадку, врятованому необхідна медична допомога, тому, якщо є така можливість, викликайте «Швидку допомогу».

Якщо ви хочете, щоб ваш відпочинок біля водойм і озер приносив тільки користь і позитивні емоції, необхідно знати правила поведінки на воді для дітей та усвідомлювати до яких наслідків можуть привести неслухняності дорослих і неувважність відпочиваючих.